

MATEMATIKOS VADOVĖLIO RANKRAŠČIO VERTINIMO IŠVADOS

I. INFORMACIJA APIE VADOVĖLIO RANKRAŠTĮ.

Alvyda Ambraškienė, Aniceta Chrapačienė, Aldona Navickienė, Rasa Kavoliūnaitė, Vytautas Silvanavičius, Rūta Švelnikienė, Milda Vosylienė. **Matematika**. Išplėstinis kursas. Vadovėlis gimnazijų III klasei ir vidurinės mokyklos XI klasei. Leidykla „Šviesa“, 2010. Pirma dalis (200 psl.), antroji knyga (153 psl.)

II. BENDRAS VADOVĖLIO RANKRAŠČIO APIBŪDINIMAS.

Recenzuojamas matematikos vadovėlis – tęstinė mokymo(si) priemonė. Šio vadovėlio keli autoriai jau yra parengę ir išleidę matematikos vadovėlius 9 ir 10 vidurinių mokyklų (I ir II gimnazijų) klasėms. Pagal šiuos vadovėlius jau dirba nemažas skaičius gimnazijų visoje Lietuvoje, jie buvo gerai įvertinti ekspertų ir pedagogų – praktikų. Recenzuojamas vadovėlis atitinka visus vadovėliams keliamus reikalavimus, yra suderintas su vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, mokomoji medžiaga parengta tinkamai, padeda formuoti moksleivio bendrosioms ir specialiosioms matematinėms kompetencijoms. Kita vertus, pateiktas vertinimui vadovėlio rankraštis neredaguotas ir nemaketuotas. Todėl jame, aišku, pasitaiko įvairių klaidų. Tačiau jos bus pašalintos redaguojant rankraštį.

III. VADOVĖLIO RANKRAŠČIO TURINIO VERTINIMO ASPEKTAI.

Vadovėlio tinkamumas mokyti:

1. Vadovėlio rankraštis atitinka matematikos vidurinio ugdymo bendrųjų programų projektą (2009 06 29). Pastebėti smulkūs neatitikimai aptarti su autoriais ir bus lengvai pašalinti. Pristatoma medžiaga optimaliai subalansuota. Netruksta užduočių, padedančių ugdyti išsilavinimo standartuose apibrėžtus gebėjimus.
2. Vadovėlis struktūrizuotas, struktūra tradicinė, aiški, pagrįsta. Kiekvienas skyrius dalinamas į skyrelius, kiekvieno skyrelio gale pateikiamos užduotys, skyriaus gale pateikiama teorijos santrauka, ir skyrelis „pasitikrinkite“. Galėtų skyriaus gale būti ir skyrelis „prisiminkite“, kuriame būtų įvairesni uždaviniai, padedantys geriau realizuoti vadovėlio koncepcijoje deklaruojamą vidinės integracijos idėją.
3. Vadovėlis atitinka visus vadovėliams keliamus reikalavimus, t.y. jis parengtas remiantis pagrindiniais vadovėlių rengimo metodiniais principais:

Alvyda Ambraškienė

Kopija tikra: Ekspertinio vertinimo skyriaus
metodiniui Natalija Šitkenienė

- integralumo – vadovėlio medžiaga derinama tiek su ankstesnių matematikos vadovėlių medžiaga, tiek su kitų dalykų (fizika, ekonomika, biologija, istorija) mokomąja medžiaga. (pavyzdžiui II knyga, psl. 88, 1 pavyzdys, 2 pavyzdys ir pan.)
- sistemingumo – vadovėlis turi aiškia loginę sistemą, darnią struktūrą yra tikslus, šiuolaikiškas. Aiškiai supažindinama su visomis su sąvokomis, dėsniais, teorijomis. (pastebėti netikslumai aptarti su autoriais ir bus pataisyti). Kiekvieno skyrelio pabaigoje parengtos santraukos, padedančios apibendrinti ir susisteminti įgytas žinias.
- kontekstualumo –vadovėlio medžiaga, teoriniai aiškinimai, iliustracijos paremiamos įvairialypiu kontekstu. Vyrauja medžiaga, paimta iš mokiniams pažįstamo konteksto (pvz. I knyga, psl. 178, 2 pavyzdys; psl. 165, 1 pavyzdys ir kt.)
- prasmingumo – teorinė medžiaga pateikiama siekiant įprasminti matematikos teorinę ir praktinę naudą, paremiant aiškinimus realiomis gyvenimo situacijomis. (pavyzdžiui II knyga, psl. 89, 4 pavyzdys, 5 pavyzdys ir pan.)
- prieinamumo – atsižvelgiama į mokinių amžių, ankstesnį pasirėngimą, mokymosi stilių, specialiuosius ugdymosi poreikius. Pateiktos užduotys leidžia dirbti keliais lygiais, tai daroma sistemingai. Siūloma įvairių rūšių užduočių individualiai veiklai, taip pat darbui poromis, grupėmis Vadovėlis tinkamas savarankiškam darbui.
- aiškumo – vadovėlio žodinis tekstas yra aiškus, tikslus, glaustas, logiškas. Kalba aiški, neperkrauta žodžiais, kalbos stilius, sudėtingumas atitinka šio amžiaus grupės mokinių ypatumus.
- vaizdumo –vadovėlyje tikslingai derinamos žodinė ir vaizdinė informacija.
- lygių galimybių – vadovėlyje nėra tekstų neatitinkančių šio principo.

5. Pagrindinės kritinės pastabos:

- būtina patobulinti vadovėlio uždavinių sistemą. Vadovėlio užduotys atitinka programą, keliamus didaktinius tikslus, įdomios, tačiau ne visuose skyriuose tinkamai išdėstytos.
- Redaguojant vadovėlio rankraštį reikėtų suvienodinti atskirų autorių rašytų skyrelių žymėjimus, struktūrą, suteikti vadovėliui daugiau vientisumo.

VADOVĖLIO TINKAMUMAS MOKYTIS

- Pateikiama informacija skatina mokinių susidomėjimą, norą pažinti ir mokytis.

Milija Dabulienė

Kopija tikra: Dita

- Esantis informacinis aparatas tinkamas mokiniams mokytis savarankiškai. Vadovėlyje yra užduočių, skirtų informacijos analizės, sintezės, hipotezių formulavimo ir tikrinimo, informacijos šaltinių paieškos, kaupimo ir apdorojimo, kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir kitiems gebėjimams plėtoti.
- Aiškos vadovėlio informacinės priemonės: turinys, kiekvieno skyrelio santraukos.
- Vadovėlyje yra numatyti pažangos ir pasiekimų į(si)vertinimo būdai: pateikti tipinių užduočių teisingo atlikimo pavyzdžiai, uždavinių sprendimo atsakymai. Tačiau galimybės gauti grįžtamąjį ryšį pateiktame rankraštyje ribotos, ne visos užduotys pateiktos su atsakymais. Todėl, atsižvelgiant į „mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo“ 20.4 reikalavimą, reikėtų padidinti užduočių, pateikiamų su atsakymais skaičių.

Išvada: vadovėlis atitinka pagrindinius reikalavimus, nurodytus Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo 5 punkte.

Tai yra:

- Vadovėlis skirtas konkrečiai klasei (11 vidurinių mokyklų klasei arba gimnazijų III klasei), konkrečiam ugdymo kursui (išplėstiniam). (5.1. reikalavimas)
- Vadovėlis turi mokytis tinkamą metodinę sąrangą (medžiagą matematikos bendrosiose programose apibrėžtam ugdymo turiniui perteikti, užduotis žinioms ir gebėjimams įgyti, priemones pažangai ir pasiekimams įsivertinti). (5.2. reikalavimas).
- Vadovėlis atitinka pagrindinės demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ir įsitikinimų atžvilgiu. (5.3. reikalavimas)

Recenzento vardas ir pavardė:

Doc. dr., matematikos mokytoja – ekspertė V. Dabrišienė

Parašas:

Data: 2010 01 11

Kopija titrė: Šių patvirtintu vertinimo
shyriau metodiniuke
Natalija Džkečiūtė